

7^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2014-2020

08 Ιουνίου 2023

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ / ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ

Λουτράκι Κορινθίας

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στο Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠ, όπως αναθεωρήθηκε με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ, στο πλαίσιο της 6^{ης} Συνεδρίασής της, περιλαμβάνει δεκαπέντε (15) αξιολογήσεις, δύο (2) εκ των οποίων αναφέρονται στη Στρατηγική Επικοινωνίας, δεκατρείς (13) αφορούν στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, ή/και στην αποτίμηση της συνάφειας και των επιπτώσεων των υλοποιούμενων παρεμβάσεων του ΠΕΠ. Επίσης, δύο (2) από αυτές τις αξιολογήσεις αναφέρονται στις παρεμβάσεις Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης του ΠΕΠ, ενώ υφίσταται και μία οριζόντια Αξιολόγηση αποτίμησης της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014 -2020. Το σύνολο αυτών των Αξιολογήσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Υλοποίηση/ Προγραμματισμός	Οριστική / Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης
0	Εκ των προτέρων Αξιολόγηση του ΕΠ «Πελοπόννησος»	Ολοκληρώθηκε	Δεκέμβριος 2014
1	Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠΑΝΑΔΕΒΜ και στα ΠΕΠ» (ΕΠ 9i & 9iii)	Ολοκληρώθηκε	Δεκέμβριος 2018
2	Αξιολόγηση της επικαιρότητας σχεδιασμού και στοχοθεσίας του ΕΠ «Πελοπόννησος» και πρόταση Αναθεώρησης	Ολοκληρώθηκε	Ιούλιος 2018
3	Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ	Ολοκληρώθηκε	Ιούλιος 2019
4	1 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ «Πελοπόννησος»	Ολοκληρώθηκε	Οκτώβριος 2019
5	1 ^η Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης του ΕΠ «Πελοπόννησος»	Ολοκληρώθηκε	Απρίλιος 2020
6	Αξιολόγηση της εφαρμογής των Δράσεων Καθολικής Πρόσβασης σε Υπηρεσίες Υγείας σε τοπικό επίπεδο [Αξιολόγηση των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)].	Ολοκληρώθηκε	Νοέμβριος 2020
7	Αξιολόγηση ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων του ΕΠ «Πελοπόννησος»	Ολοκληρώθηκε	Νοέμβριος 2020
8	Αξιολόγηση των Κέντρων Κοινότητας - one stop shops ευπαθών ομάδων και Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), στο ΕΠ «Πελοπόννησος»	Ολοκληρώθηκε	Οκτώβριος 2021
9	Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014 -2020	Ολοκληρώθηκε	Νοέμβριος 2020
10	Αξιολόγηση δράσεων ειδικής αγωγής - Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΠ 9iii)	Εκπονείται	Ιούλιος 2023
11	Αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας COVID-19	Εκπονείται	Μάιος 2023
12	Αξιολόγηση της επίπτωσης των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης	Εκπονείται	Δεκέμβριος 2023
13	Αξιολόγηση επιπτώσεων της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης στα ΠΕΠ	Εκπονείται	Δεκέμβριος 2023
14	2η Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ «Πελοπόννησος»	Εκπονείται	Σεπτέμβριος 2023

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Υλοποίηση/ Προγραμματισμός	Οριστική / Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης
15	Τελική Αξιολόγηση της συνάφειας, της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και των επιπτώσεων του ΕΠ «Πελοπόννησος»	Εκπονείται	Δεκέμβριος 2023
Συνολικό Εκτιμώμενο Κόστος Αξιολογήσεων			

Το σύνολο των αξιολογήσεων που προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο Αξιολόγησης διενεργούνται και ολοκληρώνονται στο διάστημα των ετών 2018-2023 και ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός τους, εκτός των οκτώ (8), οριζόντιων αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν ή/και διενεργούνται, είτε από άλλες ΕΥΔ και Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ Υπουργείων, είτε από τις ΕΥ της ΕΑΣ, για όλα τα ΠΕΠ, ανέρχεται σε 338,850 €, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Από το 2017 έως και την 23η/5/2023 ολοκληρώθηκαν συνολικά εννέα (9) αξιολογήσεις, από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίες συνδέονται με την εφαρμογή δράσεων του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, συνολικού κόστους της τάξης των 440.000 €. Οι πέντε (5) από αυτές, με κόστος 240.000 € αφορούσαν αποκλειστικά στο ΕΠ «Πελοπόννησος», ενώ οι υπόλοιπες τέσσερις (4), συνολικού κόστους της τάξης των 200.000 €, διενεργήθηκαν στο πλαίσιο οριζόντιων αξιολογήσεων από άλλες υπηρεσίες εκτός της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, για δράσεις κοινές / ομοειδείς σε όλα τα ΠΕΠ ή/και σε Τομεακά Προγράμματα, καλύπτοντας ωστόσο και δράσεις του ΕΠ «Πελοπόννησος».

Το σύνολο των αξιολογήσεων που ολοκληρώθηκαν, είναι αξιολογήσεις εφαρμογής, ενώ μία περιλαμβάνει και ζητήματα επιπτώσεων, με βασικά κριτήρια αξιολόγησης την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και ορισμένες την προστιθέμενη αξία των αξιολογούμενων δράσεων ή/και Στρατηγικών του Προγράμματος. Από το σύνολο των αξιολογήσεων, όπως φαίνεται από τους παραπάνω τίτλους των αξιολογήσεων, δύο (2) είχαν ως αντικείμενο αξιολόγησης το σύνολο του ΕΠ, ενώ οι υπόλοιπες ήταν θεματικές.

Πέραν των παραπάνω, το σύνολο των υπολειπόμενων αξιολογήσεων έχουν συμβασιοποιηθεί ή βρίσκονται σε διαδικασία συμβασιοποίησης και αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του έτους 2023.

2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Η/ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ

Με δεδομένο το είδος των αξιολογήσεων, οι οποίες στο σύνολό τους αφορούν σε ενδιάμεσες αξιολογήσεις εφαρμογής του ΕΠ ή και επιμέρους δράσεων του, με σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων που προκύπτουν κατά την εφαρμογή, προκειμένου να δρομολογούνται οι αντίστοιχες ενέργειες για την άμβλυνση ή/και την επίλυσή τους, τα γενικά συμπεράσματα από το σύνολο των αξιολογήσεων, καθώς επίσης και τα διδάγματα που αποκομίσθηκαν, δύνανται να κατηγοριοποιηθούν στις παρακάτω τέσσερις (4) κατηγορίες, ανάλογα με το είδος και θέμα της κάθε αξιολόγησης, με, κατά το δυνατό, πολύ συνοπτική παρουσίασή τους ανά κατηγορία.

2.1. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, διενεργήθηκαν δύο (2) αξιολογήσεις για το σύνολο του Προγράμματος. Η πρώτη αφορούσε στην αξιολόγηση της επικαιρότητας του σχεδιασμού και της στοχοθεσίας του, ενώ μετά από ένα έτος από την προηγούμενη, η δεύτερη, στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης του ΕΠ. Οι αξιολογήσεις αυτές, μέσω των ευρημάτων, των συμπερασμάτων, με αντικειμενική αξιολόγησή τους και των συστάσεών τους, είχαν σημαντική επίδραση στην αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΠ, καθώς τεκμηριώθηκε, αφ' ενός η αναγκαιότητα Αναθεωρήσεων του ΕΠ, αφ' ετέρου η ανάληψη πρωτοβουλιών για επιτάχυνση της ενεργοποίησης και της υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων, ούτως ώστε να:

- α) Βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του ΕΠ, ως προς την αντιμετώπιση / κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών του κοινωνικοοικονομικού και επιχειρηματικού ιστού της Περιφέρειας, που προέκυψαν από την συνεχιζόμενη και εντεινόμενη οικονομική ύφεση κατά τα έτη 2015-2017, περίοδος εφαρμογής του ΕΠ από την έγκρισή του.
- β) Βελτιωθεί η συνεκτικότητα και η αλληλουχία λειτουργίας της Λογικής της Παρέμβασης του ΕΠ, με τις ανάλογες τροποποιήσεις, έστω μικρής κλίμακας Ειδικών Στόχων και Δεικτών Αποτελέσματος και να επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη σύνδεση των Δεικτών Εκροών με τις προγραμματιζόμενες κατηγορίες δράσεων και τους Δείκτες Αποτελέσματος.
- γ) Εντοπισθούν τυχόν σφάλματα υπολογισμών σε στόχους ορισμένων δεικτών, κυρίως λόγω των διαφορετικών δεδομένων των προηγούμενων περιόδων από εκείνα που ίσχυσαν κατά την περίοδο 2014-2020.
- δ) Είναι δυνατή η ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροών και των δεικτών αποτελέσματος, με

παράλληλη επικοινωνία και υποστήριξη των Δικαιούχων πράξεων του Προγράμματος.

- ε) Είναι δικαιότερη και αντικειμενικότερη η αξιοποίηση του αποθεματικού επίδοσης με διευθέτηση σφαλμάτων ή/και επιδράσεων επί των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης, από απρόβλεπτες, κατά τον σχεδιασμό του ΕΠ, καταστάσεις που δημιουργήθηκαν στη διάρκεια των τριών πρώτων χρόνων εφαρμογής του ΕΠ.
- στ) Επιλυθούν ή να αμβλυνθούν προβλήματα / δυσχέρειες εφαρμογής συγκεκριμένων δράσεων.

2.2. ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι αξιολογήσεις αυτές αφορούσαν αποκλειστικά δράσεις, στο πλαίσιο εθνικών πολιτικών των Υπουργείων Εργασίας, Παιδείας και Υγείας και διενεργήθηκαν, οι τρεις από τις τέσσερις, οριζόντια για όλα τα ΕΠ που περιελάμβαναν αυτές τις δράσεις σε επίπεδο ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένου και του ΕΠ «Πελοπόννησος». Οι συγκεκριμένες αξιολογήσεις εξέτασαν και εστίασαν στην αποτίμηση της λειτουργίας/εφαρμογής των δράσεων αυτών, παρέχοντας χρήσιμα συμπεράσματα και δεδομένα σχετικά με τη σκοπιμότητα συνέχισής τους, καθώς επίσης και σχετικά με τις διορθωτικές ενέργειες που έπρεπε να πραγματοποιηθούν, αφ' ενός για την βελτίωση, αφ' ετέρου για τη συνέχιση της εφαρμογής τους, είτε στην προγραμματική περίοδο 2014-2020, είτε στην περίοδο 2021-2027.

- α) Όσον αφορά στην αξιολόγηση για τις δράσεις της **Εναρμόνισης Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής**, μία από τις θεματικές αξιολογήσεις για το σύνολο των ΕΠ που τις περιλαμβάνουν, τα βασικά συμπεράσματά της ήταν τα εξής:

- Η συμβολή της δράσης στη διατήρηση της απασχόλησης είναι σημαντική, ενώ σε υψηλά ποσοστά κινείται και στην εύρεση εργασίας.
- Σημαντική θεωρείται η συμβολή της δράσης στη συμμετοχή των ωφελούμενων σε προγράμματα εκπαίδευσης/κατάρτισης.
- Θετική απεδείχθη η συμβολή της δράσης τόσο στον κλάδο των φορέων παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών, όσο και στις ίδιες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτόν.
- Η δράση από μόνη της, παρά τα ιδιαίτερα θετικά στοιχεία των χαρακτηριστικών της, δεν επαρκεί να δημιουργήσει την ώθηση που απαιτείται για την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας των ανέργων. Ως εκ τούτου, καταδεικνύεται η ανάγκη στοχευμένων συνεργειών με άλλες πολιτικές και προγράμματα που συνδράμουν προς αυτή την κατεύθυνση.

β) Όσον αφορά στην αξιολόγηση της λειτουργίας των **Δομών γυναικών θυμάτων βίας**, επίσης μία από τις θεματικές αξιολογήσεις για το σύνολο των ΕΠ του ΕΣΠΑ που τις περιλαμβάνουν, τα βασικά συμπεράσματά της ή/και οι συστάσεις της είχαν ως εξής:

- Το δίκτυο αυτών των δομών φαίνεται να εξυπηρετεί τις ωφελούμενες με ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο, ενώ και οι ίδιες οι ωφελούμενες γυναίκες δηλώνουν ικανοποιημένες με τις περισσότερες των υπηρεσιών που λαμβάνουν.
- Οι δράσεις που πραγματοποιεί το δίκτυο και η διεύρυνση της ομάδας στόχου που πραγματοποιείται στην περίοδο 2014-2020 έχουν συμβάλλει στην αποστιγματοποίηση των δομών και τη μετατροπή τους από δίκτυο που αφορά αποκλειστικά σε κακοποιημένες γυναίκες, σε δίκτυο υποστήριξης κακοποιημένων γυναικών και γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. Από τα δεδομένα της αξιολόγησης προκύπτει ότι οι ωφελούμενες γυναίκες επιζητούν και πραγματικά λαμβάνουν τις νέες υπηρεσίες του δικτύου, όπως αυτή της εργασιακής συμβουλευτικής. Σε αυτό το πλαίσιο είναι προφανές ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση πρέπει να συνεχιστούν και στην περίοδο 2021-2027.
- Σε μια συνολική αποτίμηση της ικανοποίησης των γυναικών και αξιολόγησης της συνολικής τους εμπειρίας από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες Φιλοξενίας διαφαίνεται υψηλός βαθμός ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες, ανταποκρινόμενες αυτές οι υπηρεσίες στις ιδιαίτερες ανάγκες των ωφελούμενων γυναικών, αφήνοντας ωστόσο τα περιθώρια για βελτίωση ορισμένων υπηρεσιών και το μεθοδολογικό εμπλουτισμό κάποιων άλλων.
- Σχετικά με τις τυχόν αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων, όπως προέκυψαν κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης, εντοπίζονται σε ορισμένες παραμέτρους σχετικά με την εκπαίδευση/ επιμόρφωση που έλαβαν ή/και συνεχίζουν να λαμβάνουν τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων, την εποπτεία, καθώς και θέματα που αφορούν στα λειτουργικά εργαλεία, την κτιριακή υποδομή και την χωροταξική θέση ορισμένων δομών και έτσι αναδεικνύονται, αυτές οι περιπτώσεις, σε πεδία βελτίωσης του δικτύου.
- Τέλος, οι δράσεις δημοσιότητας και δικτύωσης λαμβάνουν θετικό πρόσημο, τόσο από τα στελέχη, όσο και από τα μέλη ΟΔΕ.

γ) Όσον αφορά στην αξιολόγηση της λειτουργίας των **Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)**, η τρίτη θεματική αξιολόγηση για το σύνολο των ΕΠ του ΕΣΠΑ που τις περιλαμβάνουν, τα βασικά συμπεράσματά της ή/και οι συστάσεις της είχαν ως εξής:

- Ως προς τη λειτουργία των TOMY και την κάλυψη αναγκών πληθυσμού από Οικογενειακούς Ιατρούς (ΟΙ):
 - Η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών οικογενειακής ιατρικής από τις TOMY είναι άμεσα συνυφασμένη με τα επίπεδα στελέχωσής τους, ειδικότερα από ΟΙ.
 - Οι ελλείψεις στην ολοκλήρωση του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου (προκαθορισμένου τομέα ευθύνης και πληθυσμού κάλυψης) τείνουν να περιορίσουν τη δυναμική κάλυψης του πληθυσμού.
 - Το μοντέλο της διεπιστημονικής ομάδας οικογενειακής ιατρικής των TOMY που παρέχει υπηρεσίες ΠΦΥ και με δράσεις εξωστρέφειας, εμφανίζεται να αναγνωρίζεται και να αξιοποιείται περισσότερο και πιο αποτελεσματικά από τους πολίτες, καθώς αυξάνεται η διείσδυση των TOMY στην τοπική κοινωνία.
- Ως προς την κάλυψη θέσεων και ως προς το βαθμό ικανοποίησης εργαζομένων στις TOMY
 - Η έλλειψη ικανοποιητικής μισθολογικής ανταπόδοσης εμφανίζεται ως καθοριστικός παράγοντας της χαμηλής ανταπόκρισης, κυρίως των ιατρών, στις προκηρυχθείσες θέσεις.
 - Οι προοπτικές εξέλιξης των TOMY δεν κρίνονται ως ευοίωνες ακόμα και από τους ήδη εργαζόμενους σε αυτές.
 - Αντίθετα, ικανοποιημένοι εμφανίζονται οι εργαζόμενοι από τις συνθήκες εργασίας στις TOMY, καθώς και από τις παρεχόμενες υπηρεσίες και δράσεις στην κοινότητα.
 - Η λειτουργία των διεπιστημονικών ομάδων συμβάλει στη διαμόρφωση κουλτούρας προαγωγής της υγείας, κυρίως μέσω της υποστήριξης δράσεων αγωγής υγείας στην κοινότητα.
 - Οι Οικογενειακοί Ιατροί (ΟΙ) των TOMY φαίνεται να παρέχουν φροντίδα στους πολίτες που τις επισκέπτονται περιορίζοντας τις παραπομπές σε εξειδικευμένους συναδέλφους τους μόνο εφ' όσον κρίνεται απαραίτητο.
 - Κενά εμφανίζονται κυρίως στην παροχή κατ' οίκον φροντίδας υγείας και σε υπηρεσίες που απαιτούν ισχυρή διασύνδεση με νοσοκομεία αναφοράς.
- Ως προς την αξιοποίηση και εφαρμογή των σύγχρονων πολιτικών υγείας και εργαλείων του ΕΣΥ
 - Προκύπτει η ανάγκη για συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής θεραπευτικών πρωτοκόλλων στο πλαίσιο ενός συστήματος παρακολούθησης της ποιότητας της φροντίδας, καθώς και της διεύρυνσης και επικαιροποίησής τους με νέες μεθόδους θεραπείας.

- Διαπιστώνεται η ανάγκη ενίσχυσης της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών, αλλά και της εξέλιξής τους, ως προς την απόδοση των κατάλληλων λειτουργικοτήτων για την ενίσχυση του έργου των ΤΟΜΥ και της ΠΦΥ.
- Απαιτείται διασύνδεση των ΤΟΜΥ με το Τοπικό Δίκτυο Υγείας, σύμφωνα με την δήλωση των στελεχών τους.
- Εντοπίζεται η απουσία ολοκληρωμένων Δικτύων ΠΦΥ και η απουσία καθορισμένων διαδικασιών συλλειτουργίας με το Τοπικό Δίκτυο ΠΦΥ, που θα ενίσχυε τη συνέχεια στη φροντίδα του πολίτη, καθώς και τη δυνατότητα διενέργειας συνεργατικών δράσεων προαγωγής υγείας και πρόληψης στην κοινότητα

δ) Όσον αφορά στην αξιολόγηση των δράσεων ίδρυσης και λειτουργίας των **Κέντρων Κοινότητας (ΚΚ)** και των **Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)**, στο ΕΠ «Πελοπόννησος», θεματική αξιολόγηση αποκλειστικά για το ΕΠ «Πελοπόννησος», τα βασικά συμπεράσματά της ήταν τα εξής:

- Ως προς τα Κέντρα Κοινότητας (ΚΚ):
 - Συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη της Εθνικής Στρατηγικής και Περιφερειακής Πολιτικής για την Κοινωνική Ένταξη, στηρίζοντας, παράλληλα, αποτελεσματικά τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων.
 - Τα ΚΚ συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση της φτώχειας, σε τοπικό επίπεδο, καθώς και των αιτιών κοινωνικού αποκλεισμού, συνδέοντας τις ευάλωτες ομάδες, όπως τις Περιθωριοποιημένες Κοινότητες των Ρομά, τα Άτομα με Αναπηρία και τους Ηλικιωμένους με φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.
 - Τα ΚΚ δεν απέδωσαν ικανοποιητικά στην υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση της ανεργίας, λόγω της μη απαιτούμενης ενεργοποίησης της διασύνδεσης με φορείς απασχόλησης, ιδιαίτερα με Επιμελητήρια, Φορείς εκπροσώπησης επιχειρηματικότητας, Ομοσπονδίες εργαζομένων και γραφεία ανέργων των Δήμων.
 - Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ΚΚ είναι η υποστελέχωση σε επιστημονικό και υποστηρικτικό προσωπικό, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση μεγάλου όγκου κυρίως διοικητικών εργασιών σε Κοινωνικούς Λειτουργούς, περιορίζοντας την αποτελεσματική ανταπόκρισή τους στο βασικό αντικείμενο της εργασίας τους. Επιπλέον, παρουσιάζεται η έλλειψη χώρων και βασικού εξοπλισμού, σε συνδυασμό με την προσέλευση μεγαλύτερου αριθμού ωφελουμένων από εκείνους που είχαν προβλεφθεί κατά τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων.

- Ως προς τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ):
 - Τα ΚΗΦΗ επέφεραν θετικές αλλαγές ως προς την υποστήριξη των ηλικιωμένων, λόγω της βελτίωσης της καθημερινότητάς τους και της ψυχολογίας τους, καθώς βοήθησαν στην επαφή με συγγενείς και φίλους (στα πλαίσια της δομής). Ωστόσο, ως προς την εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, στην πράξη, η επίτευξη της παρέμβασης αυτής είναι μη ικανοποιητική, καθώς δεν επήλθε βελτίωση της εργασιακής κατάστασης των μελών των οικογενειών αυτών.
 - Τα σημαντικότερα προβλήματα που επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία των ΚΗΦΗ και την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, αφορούν κυρίως σε θέματα εξοπλισμού, στη μετακίνηση των ηλικιωμένων, καθώς και στη σίτιση τους.

2.3. ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- α) Στο πλαίσιο των εν λόγω αξιολογήσεων, προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα και διδάγματα ως προς την εφαρμογή των Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης, τόσο στο πλαίσιο του ΕΠ, όσο και σε εθνικό επίπεδο (στις περισσότερες των περιπτώσεων οι διαπιστώσεις δεν διαφοροποιούνται). Στην πλειονότητά τους οι Στρατηγικές Χωρικής Ανάπτυξης, παρουσιάζουν κοινά προβλήματα, τα οποία αφορούν κυρίως, αφ' ενός στην καθυστέρηση σχεδιασμού και έγκρισης των Στρατηγικών, αφ' ετέρου στις αδυναμίες των δικαιούχων και των Φορέων Στρατηγικής να εκτελούν αποτελεσματικά τον ρόλο τους.
- β) Τα κύρια συμπεράσματα και προτάσεις συνοψίζονται στα εξής:
 - Πρόκληση αναδεικνύεται η έγκαιρη έναρξη της διαβούλευσης, με στόχο την αποσαφήνιση των βασικών προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής ανάπτυξης, καθώς και των μέσων επίτευξής τους. Άρα, απαιτείται η έναρξη της διαβούλευσης πριν την οριστικοποίηση των ΠΕΠ.
 - Είναι αναγκαία η διασφάλιση τεκμηριωτικής βάσης για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής ανάπτυξης και στη λογική αυτή η έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων συνδυαστικά με το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής. Ωστόσο ο προσδιορισμός τεκμηριωμένων προτεραιοτήτων δεν αρκεί και ιδιαίτερη πρόκληση είναι η διαμόρφωση μια συνολικής στρατηγικής αστικής ή χωρικής ανάπτυξης, που υπερβαίνει τις απαιτήσεις των ΟΧΕ και κινείται σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα (όπως ΣΟΑΠ), πρωτοβουλίες διευκόλυνσης της θεσμοθέτησής τους.
 - Αναδεικνύεται ότι η διαδικασία σχεδιασμού και έγκρισης ήταν χρονοβόρα, καθώς 21 από τις 49 στρατηγικές εγκρίθηκαν το 2018 και το 2019. Η

καθυστέρηση υποδηλώνει εν μέρει κάποιους περιορισμούς ικανότητας σε τοπικό επίπεδο. Άρα, απαιτείται ενίσχυση των ικανοτήτων των φορέων για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων σε τοπικό επίπεδο.

- Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η αξιοποίηση εδραιωμένων τομέων για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και να επιλεγούν συγκεκριμένα πεδία, που με βάση τον χαρακτήρα των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA 2014-2020 και τις προτεραιότητες 2021-2027.
- Πρόκληση αποτελεί ο περιορισμένος αριθμός φορέων υλοποίησης ΟΧΕ που ανέλαβε ενεργό ρόλο στη διαχείριση τους. Οι αρμοδιότητες που έχουν εκχωρηθεί στις Αστικές Αρχές στην περίπτωση των ΟΧΕ-BAA ή στους συντονιστές Φορείς στην περίπτωση των ΟΧΕ, είναι περιορισμένες. Άρα, απαιτείται η ενθάρρυνση της εκχώρησης αρμοδιοτήτων με παράλληλη ενίσχυση των φορέων για να αποκτήσουν οι τοπικές αρχές την πλήρη ιδιοκτησία των ΟΧΕ.
- Επιπλέον, δημιουργήθηκε περιορισμένος αριθμός νέων φορέων αποκλειστικά λόγω ενεργοποίησης ΟΧΕ. Η πλειονότητα των Στρατηγικών εκπονήθηκε και υλοποιείται από ΟΤΑ πρώτου βαθμού. Άρα, απαιτείται η ενθάρρυνση δημιουργίας νέων δομών προσαρμοσμένων στις ανάγκες διαχείρισης των BAA-ΟΧΕ (ή νέων φορέων ή εξειδικευμένων δομών σε υφιστάμενους).
- Απαιτείται οργανωμένη παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής, με στόχο τον εντοπισμό των προβλημάτων και την αντιμετώπιση τους.

2.4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»

α) Συμπεράσματα έρευνας σε Δικαιούχους των έργων του ΕΠ «Πελοπόννησος»

- Υποστηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό το έργο των Δικαιούχων για το σχεδιασμό και τη λήψη μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας στις πράξεις που υλοποιούν.
- Η προσπάθεια της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, κρίνεται αποτελεσματική, γεγονός που πραγματοποιείται περισσότερο με πρωτοβουλία των στελεχών της Δ.Α. για ενημέρωση των δικαιούχων με τρεις βασικούς τρόπους:
 - Την ιστοσελίδα,
 - Τη διοργάνωση ημερίδων εκδηλώσεων/ συναντήσεων
 - Την απευθείας ενημέρωση σε συναντήσεις εργασίας, είτε στην έδρα της Δ.Α. είτε κατά τις επισκέψεις των στελεχών στους κατά τόπους δικαιούχους.

- Διαπιστώνεται ότι εντονότερη υποστήριξη χρειάζονται οι δικαιούχοι για την σύνταξη και υποβολή του αρχικού Τεχνικού Δελτίου, ενώ υπάρχει ικανοποιητική γνώση και εφαρμογή από τους δικαιούχους και αναδόχους των κανόνων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας όπως διαπιστώνεται στους ελέγχους που διενεργεί η ΔΑ.

β) Συμπεράσματα έρευνας στο ευρύ κοινό στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ενεργειών Δημοσιότητας και Προβολής του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο σύνολό του, που στοχεύουν στην ενημέρωση της κοινής γνώμης, εκτιμάται ως σχετικά αποτελεσματικός,
- Παρ' όλο που το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων στο ευρύ κοινό δεν γνωρίζει ποια είναι τα Επιχειρησιακά Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα και με ποιόν τρόπο ακριβώς γίνεται η εφαρμογή τους, είναι σε αυτό γνωστό ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Χώρα, μέσω του ΕΣΠΑ, συγχρηματοδοτούν σημαντικά έργα υποδομής και καλύπτουν βασικές ανάγκες της Περιφέρειας.
- Υπάρχει χαμηλότερη διείσδυση στους κατοίκους των απομακρυσμένων περιοχών, στους κατοίκους με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, και στους ηλικιωμένους.
- Το πρόγραμμα πληροφόρησης και δημοσιότητας επτυγχάνει πλήρως τους στόχους του, μόνον εάν η αποτελεσματικότητα και η συνοχή των δράσεων υπόκεινται σε μόνιμο έλεγχο και παρακολούθηση. Για αυτό απαιτείται δημιουργία μηχανισμού μόνιμης αποτίμησης και παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας.